

2013-06-18

B E S L U T

Morex Exchange Efr Handelsbolag
Claesgatan 2

214 26 MALMÖ

FI Dnr 13-931
Delgivning nr 1

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 787 80 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Föreläggande att upphöra med betaltjänstverksamhet och föreläggande att vidta rättelse

Finansinspektionens beslut

1. Finansinspektionen förelägger Morex Exchange Efr Handelsbolag (969725-6635) att vid vite om 100 000 kr upphöra med den betaltjänstverksamhet som drivs utan tillstånd i samband med valutaväxlingar.

(8 kap. 24 § första stycket och 25 § lag (2010:751) om betaltjänster)

2. Verksamheten med betaltjänster i samband med valutaväxlingar ska vara avvecklad senast tre veckor från dagen för detta beslut.
3. Finansinspektionen förelägger Morex Exchange Efr Handelsbolag (969725-6635) att vidta rättelse senast den 31 juli 2013 beträffande företagets efterlevnad av reglerna i lag (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

De rättelser som ska vidtas består i att upprätta en verksamhetsanpassad riskbedömning, vidta åtgärder för att uppnå kundkännedom, anpassa penningtvättsinstruktionen till företagets verksamhet, granska och rapportera misstänkta transaktioner samt att utbilda personalen i penningtvätt avseende valutaväxlingen.

(10 § 2 punkten och 11 § första stycket lag (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet)

4. Beslutet enligt punkten 1, 2 och 3 ska gälla omedelbart.

(8 kap. 26 § fjärde stycket lag (2010:751) om betaltjänster samt 11 § andra stycket lag (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet)

Bakgrund

Morex Exchange Eftf Handelsbolag (969725-6635) (företaget) är registrerat hos Finansinspektionen som finansiellt institut med verksamhet valutaväxling i enlighet med 2 § andra stycket lagen (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet (anmälningslagen).

Företaget är även registrerat som betaltjänstombud i enlighet med 3 kap. 26 § lag (2010:751) om betaltjänster (betaltjänstlagen) och förmedlar penningöverföringar. Företaget är också uppdragstagare och förmedlar fakturabetalningar åt ett kreditmarknadsbolag.

Av 1 kap. 2 § 4 och 18 lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (penningtvättlagen) följer att denna lag gäller i företagets verksamhet.

Finansinspektionen genomförde även den 27 maj 2008 platsundersökning hos företaget. Vid detta besök uppmärksammades ett flertal brister avseende regelefterlevnaden enligt penningtvättregelverket.

Finansinspektionen har genomfört ett annonserat platsbesök hos företaget den 12 februari 2013 i syfte att undersöka hur företaget följer penningtvättregelverken.

Efter platsbesöket skickades en avstämningsskrivelse till företaget som företaget gavs möjlighet att yttra sig över. Företaget har återkommit med kompletterande material och kommentarer avseende transaktionsgranskningen.

Föreläggande att upphöra med betaltjänst

Under platsbesöket framkom att företaget erbjuder kunder att växla pengar genom att kunden överför pengar till företagets bankkonto och sedan hämtar ut motsvarande belopp i annan valuta i kontanter.

Ett förfarande som innebär att en kund genom kontoöverföring kan få ut kontanter är en form av betaltjänst som träffas av definitionerna i 1 kap. 2 § 1 och 5 betaltjänstlagen. De handlar dels om tjänster som gör det möjligt att sätta in på och ta ut kontanter från ett betalkonto och dels om tjänster där medel tas emot från en betalare, utan att något betalkonto öppnas, utslutande för att överföra motsvarande belopp till en mottagare. Det är enligt huvudregeln i 2 kap. 1 § betaltjänstlagen tillståndspliktigt att tillhandahålla betaltjänster. Företaget saknar tillstånd att erbjuda betaltjänster.

Finansinspektionens bedömning

Genom att erbjuda kunder att växla pengar genom transaktioner över bankkonto tillhandahåller företaget en tillståndspliktig betaltjänst. Detta

har företaget inte tillstånd till. Företaget får endast erbjuda valutaväxling som sker kontanter mot kontanter.

Finansinspektionen ska enligt 8 kap. 24 § första stycket betaltjänstlagen förelägga den som driver verksamhet som omfattas av betaltjänstlagen utan att vara berättigad till det att upphöra med verksamheten. Företaget ska därför föreläggas att upphöra med den tillståndspliktiga verksamheten.

Av 8 kap. 25 § framgår att ett föreläggande får förenas med vite. Finansinspektionen bedömer i detta fall att det är lämpligt att förena ett föreläggande med vite.

Ett vite ska bestämmas till ett belopp så att föreläggandet kan antas bli verkningsfullt. Enligt Skatteverket uppgick företagets omsättning år 2011 till 68 959 136 kr och mot den bakgrunden bestäms vitesbeloppet till skäliga 100 000 kr.

För att förtroendet för den finansiella marknaden ska upprätthållas är det angeläget att finansiella företag, som valutaväxlingsföretag, inte driver tillståndspliktig verksamhet utan att ha tillstånd till det. Därför är det angeläget att föreläggandet att upphöra med den tillståndspliktiga verksamheten ska gälla omedelbart. Det får dock i detta fall anses skäligt att företaget ges viss tid att slutföra redan mottagna och accepterade valutaväxlingsuppdrag. Denna tidsfrist bör dock inte vara längre än tre veckor från mottagandet av detta beslut. Under denna tid bör företaget kunna slutföra växlingsuppdrag där kontoinsättningen har mottagits av företaget före mottagandet beslutet.

Föreläggande att vidta rättelse avseende brister i penningtvättshanteringen

Riskbedömning

Ett företag som är registrerat hos Finansinspektionen enligt anmälningslagen ska bedöma risken för att företaget utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Riskbedömningen ska innehålla en analys av företagets kunder, produkter och tjänster samt andra för verksamheten relevanta faktorer såsom distributionskanal och geografiskt område. Detta framgår av 2 kap. 3 § Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2009:1) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (FFFS 2009:1).

Företaget har vid den granskning Finansinspektionen gjort inte förmått visa att det har gjort en sådan riskbedömning som avses i 2 kap. 3 § FFS 2009:1. Företaget uppgav dock vid platsbesöket att man anser att växlingar med stora belopp, [redacted] innebär risk för penningtvätt och att kunder som växlar större belopp, [redacted] måste fylla i blankett för transaktionsupplysning samt visa giltig identitetshandling.

Finansinspektionens bedömning

Eftersom företaget inte har förmått visa att det gjort en sådan riskbedömning som avses i 2 kap. 3 § FFFS 2009:1, bedömer Finansinspektionen att företaget inte uppfyller kravet i denna paragraf.

Interna regler för åtgärder mot penningtvätt mm.

Ett företag som är registrerat hos Finansinspektionen enligt anmälningslagen ska ha fastställda interna regler för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Företagets rutiner ska utgå från dess verksamhet och riskbedömning, dvs vara verksamhetsanpassade. Detta framgår av 5 kap. 1 § penningtvättslagen och 3 kap. 1 och 2 §§ FFFS 2009:1.

Företaget har en penningtvättsinstruktion (instruktionen) som har tagits fram i samråd med företagets revisor. Instruktionen är mycket kortfattad, knappt en halv A4-sida, och innehåller information om att identitetskontroll ska genomföras [redacted] vad som utgör giltig identitetshandling, kortfattade rutiner vid kontroll av kunder som är juridiska personer samt att misstänkta betalningsuppdrag m.m. ska rapporteras.

Finansinspektionens bedömning

Företaget har som nämnts ovan inte förmått visa att det har gjort en riskbedömning. En intern instruktion för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism ska utgå från riskbedömningen och vara anpassad till företagets verksamhet. Företagets instruktion är mycket knapphändig och saknar förankring i en riskbedömning. Sammantaget anser Finansinspektionen att företaget saknar en verksamhetsanpassad penningtvättsinstruktion som uppfyller kraven i 3 kap. 1 och 2 §§ FFFS 2009:1.

Företagets rutiner avseende kundkännedom

Ett företag som är registrerat hos Finansinspektionen enligt anmälningslagen ska (1) vid etablering av affärsförbindelse, eller (2) vid transaktioner som uppgår till 15 000 euro eller mer, eller som tillsammans med andra transaktioner uppgår till detta belopp, eller (3) om det finns misstanke om penningtvätt eller finansiering av terrorism, kontrollera (a) kundens identitet, (b) om det finns någon annan huvudman, och (c) vilket syfte och art kunden har med affärsförbindelsen. Detta framgår av 2 kap. 2 och 3 §§ penningtvättslagen. I 4 kap. FFFS 2009:1 finns ytterligare regler för vilka skyldigheter företaget har att uppnå kundkännedom.

Med affärsförbindelse menas en affärsmässig förbindelse som när kontakten etableras förväntas ha en viss varaktighet. Med kund avses den som har trätt i affärsförbindelse med sådan verksamhetsutövare som avses i denna lag.

Företaget saknar definition på när de anser sig ha etablerat en affärsförbindelse med en kund. [redacted]

[redacted] Dessa granskade kunder återfanns i kundakter. I de kundakter där växlingsbeloppet understigit motsvarande 15 000 euro, konstaterades brister avseende uppgift om affärsförbindelsens syfte och art samt att inga underlag på pengarnas ursprung fanns dokumenterad trots att företaget valt att granska kunderna närmare. Eftersom övriga kunder är registrerade på samma kundnummer ("Walk-In Customer") går det inte att säga om det är förekommer återkommande kunder som företaget i vart fall borde ha vidtagit grundläggande åtgärder för att uppnå kundkänedom på.

Företaget uppgav vid platsbesöket att man anser att växlingar med stora belopp, [redacted] innebär risk för penningtvätt och att kunder som växlar större belopp, [redacted] måste fylla i blankett för transaktionsupplysning samt visa giltig identitetshandling. Av företagets skriftliga rutin framgår att man alltid ska kontrollera identitetshandling [redacted]

[redacted] Valutaväxlingar under detta belopp registreras i systemet som "Walk-in Customer" och registreras endast med tid, belopp och valuta utan att en kundprofil läggs upp.

Under platsbesöket visade företaget en kundlista. Det fanns flera växlingsfall som var registrerade som "Walk-in Customer" på belopp över [redacted] där det inte var dokumenterat om identitetskontroll hade gjorts. Bland det material som Finansinspektionen tagit del av var det högsta beloppet som var registrerat som "Walk-In Customer" 38 000 kr. Finansinspektionen kan konstatera att företaget inte följer sina egna rutiner avseende identitetskontroll.

Bland de kopior på utförd kundkänedom som överlämnats till Finansinspektionen finns det två kunder som har växlat mer än motsvarande 15 000 euro, vilket är det lagstadgade beloppsbegränsningen då ett företag i vart fall måste vidta grundläggande åtgärder för att uppnå kundkänedom. De dokument som företaget har presenterat som underlag på att kundkänedom uppnåtts saknar tillräckliga uppgifter om syfte och art och kontroll av den verkliga huvudmannens identitet, vilket framgår nedan.

Vid kontroll av en kundakt avseende en kund som vid ett tillfälle växlat 200 000 kr till euro framgår av blanketten för transaktionsupplysning att pengarnas ursprung är "konto" och att de ska användas till "maskinköp". Vid kontroll av kunden mot Bolagsverkets näringslivsregister framgår det att kunden är belagd med näringsförbud [redacted] [redacted] Finansinspektionen noterar att kundakten saknar information om kontroll av verklig huvudman har

utförts. Detta trots att kunden uppgett att det rör sig om ”maskinköp” och att det är ett förhållandevis stort belopp som avses.

En kundakt avser en transaktion om 169 750 danska kronor som gjorts från ett danskt bolag till företaget via en utländsk och en svensk bank, och sedan växlats till 22 700 euro och hämtats ut på företagets kontor. Av transaktionsgranskningsblankett samt övrigt material i kundakten framgår att beloppet ska användas för betalning av en faktura som tillställts det danska bolaget av ett annat danskt företag. Fakturabeloppet uppgår till 169 750 danska kronor och enligt transaktionsgranskningsblanketten ska pengarna användas till ”inköp av mobiltelefoner” till bolaget. Medlens ursprung har inte angetts. Den avsedda fakturan ingår i granskningsunderlaget. Av fakturan framgår att betalning av denna ska ske genom banköverföring till konto i en annan utländsk bank. Företaget har i sitt yttrande till Finansinspektionen kommenterat transaktionen med att företaget känner till att personen som hämtade ut pengarna är ägare av det danska bolaget samt att man anser att kvittan från banköverföringarna och kopian på fakturan styrker kundens order. Finansinspektionen noterar att kunden, som är dansk medborgare, har valt att via sitt danska bolag föra över fakturabeloppet via dels en dansk och dels en svensk bank och då betala de avgifter som är hänförliga till detta, för att sedan hämta ut beloppet i kontanter i euro i Sverige. Detta trots att fakturan som hänvisas till som underlag för transaktionen innehåller information om att betalning av fakturan ska ske till ett konto i en annan dansk bank. Finansinspektionen noterar även att kundakten saknar information om kontroll av verklig huvudman.

Finansinspektionens bedömning

Finansinspektionens bedömning är på grund av ovan redogjorda omständigheter att företaget inte lever upp till de krav som ställs på verksamhetsutövare i 2 kap. penningtvättslagen om kundkännedom.

Företagets rutiner avseende granskning och rapportering av transaktioner

Ett företag som är registrerat hos Finansinspektionen enligt anmälningslagen ska granska transaktioner för att kunna upptäcka sådana fall som det misstänker utgör led i penningtvätt eller finansiering av terrorism. Misstänkta fall ska utan dröjsmål lämnas till Rikspolisstyrelsen (Finanspolisen). Företaget ska också avstå från att utföra sådana transaktioner. För att kunna göra detta ska företaget ha system eller rutiner för att granska transaktioner och för att kunna rapportera uppgifter till Rikspolisstyrelsen. Detta framgår av 3 kap. 1 § penningtvättslagen och 3 kap. 1 § 4 och 5 FFFS 2009:1. I 5 kap. FFFS 2009:1 finns ytterligare regler om uppgifts- och granskningskyldigheten.

Under platsbesöket framkom att företaget saknar rutin för att löpande följa upp olika kunders köp av valuta. Eftersom kunder kan växla   kr utan att uppvisa identitetshandling ställer det höga krav på uppföljning och granskning för att kunna följa kravet som uppställs i 2

kap. 2 § penningtvättslagen. Bland annat kan det till exempel tänkas att samma kund växlar stora belopp vid flera tillfällen och vid de olika tillfällena blir betjänad av olika anställda.

Företaget uppgav att man har ringt Finanspolisen vid ett tidigare tillfälle och lappar med telefonnummer till Finanspolisen finns även uppsatt i lokalen. Under platsbesöket framkom dock att företaget saknar skriftlig rutin för hur man rapporterar misstänkta transaktioner Finanspolisen.

Finansinspektionens bedömning

Finansinspektionens bedömning är på grund av ovan redogjorda skäl att företaget inte lever upp till de i penningtvättlagen uppställda kraven på granskning och rapportering av transaktioner.

Utbildning av anställda

Ett företag som är registrerat hos Finansinspektionen enligt anmälningslagen ska se till att de anställda fortlöpande får den information och den utbildning som behövs. Detta framgår av 5 kap. 1 § penningtvättlagen.

Under platsbesöket framkom att företaget inte har några rutiner eller material avseende utbildning. Ingen utbildning har gjorts i de risker som förekommer vid valutaväxling.

Finansinspektionens bedömning

Finansinspektionens bedömning är att företaget inte lever upp till kravet att utbilda anställda eftersom någon utbildning aldrig tillhandahållits.

Val av ingripande

Finansinspektionen kan konstatera att företaget brister på ett flertal punkter i sin hantering av penningtvättregelverket. Av 10 § 2 anmälningslagen framgår att Finansinspektionen får förelägga företaget att göra rättelse för överträdelser av penningtvättlagen, och att om rättelse inte görs får inspektionen förelägga företaget att upphöra med verksamheten. Av 11 § anmälningslagen framgår att inspektionen får bestämma att ett beslut ska gälla omedelbart. Eftersom företaget verkar i en bransch där risken för att utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism är hög är det särskilt viktigt att företaget kommer tillrätta med de brister i regelefterlevnaden av penningtvättregelverken som Finansinspektionen har konstaterat finns i företaget. Föreläggandet att vidta rättelse ska därför gälla omedelbart.

Det är dock rimligt att företaget ges viss tid på sig att komma tillrätta med de brister som Finansinspektionen bedömer finns i företaget. Mot bakgrund av att den verksamhet som företaget driver ingalunda är en komplicerad

verksamhet, och att företaget endast har ett fåtal antal anställda bedömer inspektionen att rättelserna bör kunna klaras av inom några få veckor från det att företaget fått del av detta beslut.

FINANSINSPEKTIONEN

Martina Jäderlund
Avdelningschef

Andreas Barth
Jurist
08 – 586 484 11

DELGIVNINGSKVITTO

FI Dnr 13-931
Delgivning nr 1

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 787 80 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Handling:

Beslut avseende föreläggande att upphöra med betaltjänstverksamhet m.m. den 18 juni 2013 till Morex Exchange Efrt Handelsbolag.

Jag har denna dag tagit del av handlingen.

.....
DATUM   NAMNTECKNING

.....
NAMNFÖRTYDLIGANDE

.....
EV. NY ADRESS

.....

.....

Detta kvitto ska sändas tillbaka till Finansinspektionen **omgående**. Om kvittot inte skickas tillbaka kan delgivning ske på annat sätt, t.ex. genom stämningssman.

Om du använder det bifogade kuvertet är återsändandet gratis.

Glöm inte att **ange datum** för mottagandet.

Hur man överklagar

Om ni anser att beslutet är felaktigt kan ni överklaga det genom att skriva till förvaltningsrätten. Ställ överklagandet till Förvaltningsrätten i Stockholm, men skicka eller lämna det till Finansinspektionen, Box 7821, 103 97 Stockholm.

Ange följande i överklagandet:

- Namn och adress
- Vilket beslut ni överklagar och ärendets nummer
- Varför ni anser att beslutet är felaktigt
- Vilken ändring ni vill ha och varför ni anser att beslutet ska ändras.

Kom ihåg att underteckna skrivelsen.

Överklagandet ska ha kommit in till Finansinspektionen inom tre veckor från den dag ni fått ta del av beslutet.

Finansinspektionen skickar överklagandet vidare till Förvaltningsrätten i Stockholm, om det kommit in i tid och Finansinspektionen inte själv ändrar beslutet på det sätt som ni begärt.